

Uitgangspunt:

De onderwijzer heeft een lerende houding

Bijbeltekst | Spreuken 2 : 1–6

- 1** Mijn zoon, zo gij mijn redenen aanneemt, en mijn geboden bij u weglegt,
- 2** Om uw oren naar wijsheid te doen opmerken, zo gij uw hart tot verstandigheid neigt,
- 3** Ja, zo gij tot het verstand roept, uw stem verheft tot de verstandigheid,
- 4** Zo gij haar zoekt als zilver, en naspeurt als verborgen schatten,
- 5** Dan zult gij de vreze des HEEREN verstaan, en zult de kennis Gods vinden.
- 6** Want de HEERE geeft wijsheid; uit Zijn mond komt kennis en verstand.

Bezinning

Ben je een wijs of dwaas? Een bijzondere vraag om een bezinning mee te starten. Toch ben je ergens op de lijn tussen dwaas en wijs te vinden. Geestelijk zijn we dwaas in onszelf. Het wonder van wedergeboorte is nodig. Kennis en verlichting door Gods Geest zijn onmisbaar. De vreze des Heeren is het (ware) beginsel van wijsheid (Psalm 111:10a).

Als mens, als onderwijzer ben je ook niet zomaar wijs. Misschien wel in eigen ogen, maar dat wijst de Bijbel af (Jes. 5:21).

Dwaasheid en wijsheid worden niet gekenmerkt door een lage of hoge intelligentie. Ook wetenschap of verstandigheid is niet perse gekoppeld aan een bepaalde intelligentie. Wat is wijsheid en wetenschap of verstandigheid dan wel? De kanttekening bij 1 Kon. 3:12 zegt dat het (vrij vertaald) een vaste en grondige kennis van alle Goddelijke en menselijke wetten is, waarnaar iemand die leiding geeft aan kinderen moet leven en regeren, om God te behagen en de leerlingen te behouden of te beschermen. Wetenschap of verstandigheid is een van God gegeven kracht van de geest, waardoor je die wijsheid kunt inzetten en volgens de juiste regels kunt handelen.

Hoe je wijzer en verstandiger kunt worden lezen we onder andere in Spreuken 2:1–4. Er wordt gesproken over het *‘aannemen van redenen’*. Het gaat hier om het vermogen en de bereidheid om te willen leren, te luisteren en waarde hechten aan wat anderen zeggen. Hoe doe jij dat?

De *‘oren naar wijsheid doen opmerken’* is de bereidheid hebben om diep te luisteren. Oprecht *‘nieuwsgierig’* zijn en belangstelling hebben.

Vervolgens spreekt Salomo over het *‘hart tot verstandigheid neigen’*. Erkennen dat er nog veel te leren is in dit leven. Dat houdt nooit op. Ook niet als je al jaren ervaring hebt.

Tot het *‘verstand en verstandigheid roepen en de stem verheffen’* wijst op begerig zijn naar meer kennis, willen leren van ervaringen van anderen. Roepen en de stem verheffen wijst op voortdurende ijver om te willen leren en ontwikkelen.

Tenslotte wordt gesproken over *‘wijsheid en verstandigheid zoeken als zilver en naspeuren als verborgen schatten’*. Het gaat dan niet alleen over ijver, maar ook over voorzichtigheid en bedachtzaamheid. Zoals de schat in de akker werd gevonden, maar ook weer werd verborgen om eerst de akker te kopen om de schat in bezit te krijgen. Niet het snelle van de korte termijn, maar de voorzichtige ijver getuigt van wijsheid.

Samengevat: een onderwijzer die op een Bijbelse wijze zijn/haar werk doet heeft een lerende houding. Ijverig om nieuwe ervaringen op te doen, te leren, te ontwikkelen. Nieuwsgierig en gedreven, maar ook voorzichtig en bedachtzaam in het overwegen van wat je hoort, leest, ziet en ervaart. Je weegt dit aan de hand van de normen en waarden uit de Bijbel.

Spreekwoorden 2 vervolgt na vers 4 met twee verzen die bescheiden maken. Degenen die door de rechte middelen naar het goede trachten, die laat de Heere door Gods genadige verlichting, ook vinden. Dat doet de Heere door Zijn genadig welbehagen en door de openbaring van Zijn heilig Woord. (kantt. 8 en 9).

Wat is de kern? Wij zijn dwazen in onszelf. We zijn gebonden aan middelen. Van ons wordt ijver en (grote) inzet verwacht. Het ontvangen van wijsheid en verstand dat daardoor verkregen mag worden is van de Heere. Dat maakt ootmoedig, nederig, bescheiden en ... zorgt dat we ons hele leven een lerende houding hebben.

Bespreking

- Denk jij na over vragen als: Waar komt een ontwikkeling vandaan? Wat is het mens- of kindbeeld achter deze pedagogische visie, achter dit didactisch model of achter deze nieuwe geschiedenis methode? Kan ik die dan wel gebruiken? En zo ja, moet ik dan aanpassingen doen? Zo nee, wat is dan wel verantwoord?
- In welke mate is er ruimte voor deze en dergelijke vragen binnen jullie team?
- Ben je bereid om van collega's te leren die net afgestudeerd zijn? Wil je leren door bij hen achter in de klas te gaan zitten? Ben je bereid om te leren van ervaren en oudere collega's? Ben je bereid te erkennen dat nieuwe inzichten niet altijd Bijbels verantwoord zijn?

Zingen

- Psalm 119:17